

Обґрунтування

до питання про схвалення проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії»

Відповідно до норм Закону України «Про альтернативні джерела енергії» уповноваженим органом щодо видачі, обігу та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на території України є Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП, Регулятор).

Згідно з положеннями статті 17 Закону України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг» Регулятор, зокрема, забезпечує функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видачу гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, а також інтеграцію реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, з реєстрами країн Енергетичного Співтовариства та Європейського Союзу.

Проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії» (далі – законопроєкт) розроблено Департаментом енергоринку на виконання:

пункту 45 Плану законопроєктної роботи Верховної Ради України на 2025 рік, затвердженого постановою Верховної Ради України від 11 лютого 2025 року №4228-ІХ;

пункту 301 Плану пріоритетних дій Уряду на 2025 рік, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 19 лютого 2025 року №131-р.

Законопроєктом передбачається внесення змін до статті 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії», у частині:

запровадження принципу взаємності при визнанні гарантій походження, виданих державами-членами Європейського Союзу та довірними сторонами Енергетичного Співтовариства;

визнання гарантій походження, виданих іншими країнами, які не належать до країн Європейського Союзу та/або Енергетичного Співтовариства лише у разі їх визнання Європейським Союзом та/або Енергетичним Співтовариством;

скасування норми щодо експорту та імпорту гарантій походження за зовнішньоекономічними договорами (контрактами). Така норма дублює наявне нормативне положення, оскільки відповідне регулювання вже міститься у визначенні терміну «обіг гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії», наведеному у статті 1 Закону України «Про

УВ
НКРЕКП
№714-22.4.1/25 від 16.04.2025
КЕП: Сідоров І. В. 16.04.2025 14:52
3FAA9288358EC00304000000A322320033BFE200
Сертифікат дійсний з 07.04.2025 до 05.04.2027 10:28

альтернативні джерела енергії»);

надання НКРЕКП права затверджувати та вносити зміни до протоколу домену України, документу, який визначає порядок та особливості функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на території України, у межах якої здійснюються видача, обіг та погашення гарантій походження електричної енергії відповідно до вимог АІВ;

уточнення положення щодо розкриття інформації про походження електричної енергії, виробленої з відновлених та інших джерел енергії, з використанням річного розрахункового залишкового енергетичного міксу (Residual Energy Mix). Розрахунок залишкового енергетичного міксу здійснюється відповідно до затвердженої НКРЕКП методикою.

Законопроект спрямований на створення підґрунтя для потенційного розширення попиту на гарантії походження, які видані в Україні, шляхом забезпечення визнання українських гарантій походження у Договірних Сторонах Енергетичного Співтовариства та, у подальшому у державах-членах Європейського Союзу.

З огляду на викладене, Департамент енергоринку пропонує схвалити проєкт Закону України «Про внесення змін до статті 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії» та розмістити його на сайті Регулятора з метою проведення необхідних регуляторних процедур.

**Директор
Департаменту енергоринку**

Ілля СІДОРОВ

ЗАКОН УКРАЇНИ

«Про внесення змін до статті 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії»

Верховна Рада України **п о с т а н о в л я є**:

I. Внести зміни до статті 9⁷ Закону України «Про альтернативні джерела енергії» (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 24, ст. 155 із наступними змінами):

1) частину дев'ятнадцяту викласти в такій редакції:

«Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, знаходяться у вільному обігу та можуть переходити у власність будь-якого учасника цивільних відносин, крім випадків обмеження їх обігу, визначених законом. Купівля-продаж гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюється на ринкових засадах за вільними цінами.»;

2) частину двадцять четверту викласти в такій редакції:

«Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, використовуються для розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на їх власних генеруючих установках, у порядку, затвердженому Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Для цілей такого розкриття використовується залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix) без урахування частки, покритої погашеними гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, який розраховується Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до затвердженої нею методики, та щорічно публікується на її офіційному вебсайті.»;

3) частини двадцять сьому – двадцять дев'яту викласти в такій редакції:

«Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, визнає на умовах взаємності гарантії

походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видані державами-членами Європейського Союзу та/або державами, які є Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства, та/або видані іншою країною, за умови визнання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих такою країною, Європейським Союзом та/або Енергетичним Співтовариством.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має право відмовити у визнанні гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданої поза межами митної території України, у разі наявності обґрунтованих сумнівів щодо їх достовірності, надійності або правдивості.

Якщо Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, не визнає гарантію походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видану державою-членом Європейського Союзу та/або в державі, яка є Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, повідомляє Європейську Комісію та/або Секретаріат Енергетичного Співтовариства про таку відмову та надає відповідні обґрунтування.»;

4) доповнити новою частиною такого змісту:

«З метою набуття Україною повноправного членства в Асоціації органів-емітентів (the Association of Issuing Bodies) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має право затверджувати та вносити зміни до протоколу домену України – документа, який визначає порядок та особливості функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на території України, у межах якої здійснюються видача, обіг та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, з урахуванням вимог Асоціації органів-емітентів.».

II. Прикінцеві та перехідні положення.

1. Цей Закон набирає чинності та вводиться в дію з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Національній комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, протягом трьох місяців з дня набрання чинності цим Законом привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом.

**Голова
Верховної Ради України**

Руслан СТЕФАНЧУК

ПОРІВНЯЛЬНА ТАБЛИЦЯ
до проєкту Закону України «Про внесення змін до статті 9⁷ Закону України
«Про альтернативні джерела енергії»

Зміст положення (норми) чинного законодавства	Зміст відповідного (норми) положення проєкту акта
Закон України «Про альтернативні джерела енергії»	
Стаття 9⁷ Гарантія походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії	
<p>Частина дев'ятнадцята статті 9⁷</p> <p>Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, знаходяться у вільному обігу та можуть переходити у власність будь-якого учасника цивільних відносин, крім випадків обмеження їх обігу, визначених законом. Купівля-продаж гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюється на ринкових засадах за вільними цінами. Експорт та імпорт гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюються за зовнішньоекономічними договорами (контрактами).</p>	<p>Частину дев'ятнадцяту статті 9⁷ викласти в такій редакції:</p> <p>Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, знаходяться у вільному обігу та можуть переходити у власність будь-якого учасника цивільних відносин, крім випадків обмеження їх обігу, визначених законом. Купівля-продаж гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, здійснюється на ринкових засадах за вільними цінами.</p>
<p>Частина двадцять чотири статті 9⁷</p> <p>Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, використовуються для розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на їх власних генеруючих установках, у порядку, затвердженому Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.</p>	<p>Частину двадцять четверту статті 9⁷ викласти в такій редакції:</p> <p>Гарантії походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, використовуються для розкриття інформації споживачам електричної енергії про джерела енергії у загальній структурі балансу електричної енергії, придбаної електропостачальником та/або виробленої на їх власних генеруючих установках, у порядку, затвердженому Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг. Для цілей такого розкриття використовується залишковий енергетичний мікс (Residual Energy Mix) без урахування частки, покритої погашеними гарантіями походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, який розраховується Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до затвердженої нею методики, та щорічно публікується на її офіційному вебсайті.</p>
<p>Частина двадцять сім – двадцять дев'ять статті 9⁷</p> <p>Порядок визнання в Україні гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих поза межами її митної території, а також порядок визнання поза межами</p>	<p>Частини двадцять сьому – двадцять дев'яту статті 9⁷ викласти в такій редакції:</p> <p>Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, визнає на умовах взаємності гарантії</p>

~~митної території України гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих в Україні, визначаються міжнародними договорами.~~

~~Порядок погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, поза межами митної території України визначається міжнародними договорами.~~

Якщо Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, не визнає гарантію походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видану в державі, яка є Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, повідомляє про це Секретаріат Енергетичного Співтовариства.

походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, видані державами-членами Європейського Союзу та/або державами, які є Договірними Сторонами Енергетичного Співтовариства, та/або видані іншою країною, за умови визнання гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданих такою країною, Європейським Союзом та/або Енергетичним Співтовариством.

Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має право відмовити у визнанні гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, виданої поза межами митної території України, у разі наявності обґрунтованих сумнівів щодо їх достовірності, надійності або правдивості.

Якщо Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, не визнає гарантію походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, **видану державою-членом Європейського Союзу та/або** в державі, яка є Договірною Стороною Енергетичного Співтовариства, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, **повідомляє Європейську Комісію та/або Секретаріат Енергетичного Співтовариства про таку відмову та надає відповідні обґрунтування.**

Положення відсутні

Доповнити новою частиною такого змісту:

З метою набуття Україною повноправного членства в Асоціації органів-емітентів (the Association of Issuing Bodies) Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, має право затверджувати та вносити зміни до протоколу домену України – документа, який визначає порядок та особливості функціонування реєстру гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, на території України, у межах якої здійснюються видача, обіг та погашення гарантій походження електричної енергії, виробленої з відновлюваних джерел енергії, з урахуванням вимог Асоціації органів-емітентів.